



Luster kommune  
Rådhuset  
6868 Gaupne

Trondheim, 29.04.2020

Deres ref.:  
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
2019/6261

Saksbehandler:  
Kjell Vidar Seljevoll

## Skadefellingsløyve til felling av ulv i rovviltregion 1

Med heimel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfald (naturmangfaldlova) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jf. §§ 1 og 3, fattar Miljødirektoratet vedtak om skadefelling av ein (1) ulv innanfor eit nærmare avgrensa område i Vestland fylke. Løyvet skal forvaltast av Luster kommune, som har det administrative ansvaret for godtgjering og rapportering. Statens Naturoppsyn vil bidra med bistand i form av ekvipasje med sporthund om dette er formålstjenlig. Det kan klagast på vedtaket innan tre veker.

Vi viser til søknad om felling frå Hyllestad sankelag, og til dialog med Fylkesmannen i Vestland, Luster kommune og Stein Mortensbakke. Viser videre til tidlegare løyver til felling av ulv i det aktuelle området i løpet av beitesesongane 2018 og 2019, gjeve av Fylkesmannen i Vestland, samt til skadefellingsløyve gitt av Miljødirektoratet 3. april d.å.

### Bakgrunn

Den aktuelle ulven V821 har vore i Vestland fylke i dei to føregåande beitesesongane (2018 og 2019), og Fylkesmannen i Vestland har gjeve ei rekke løyver til felling av ulv.

Statens naturoppsyn (SNO) har den siste vinteren dokumentert at det aktuelle individet er revirmarkerande i området som den har tilhald i. Dette betyr at ulven har slått seg til ro i et beiteprioritert område, relativt langt utanfor ulvesona. I Rovdata sin ulvekalkulator er ulven med ID V821, oppgitt å være ein einsleg stasjonær ulv. Ulven er født i Kesberg reviret og har ikkje genetikk som gjer den særskilt verdfull.

Det er i søknaden om felling frå beitelaga i området vist til det er eit betydeleg skadepotensiale på sau dersom ulven blir værande i området til beiteslepp 2020. Det at ulven er registrert som revirhevdande tilseier at den ikkje er eit streifande individ som etter ei tid utanfor ulvesona kan ta seg inn igjen i ulvesona å bli del av den reproducerande bestanden.

Luster kommune er tildelt ei koordinerande rolle for fellingsforsøk av freda rovvilt, for kommunane i

heile Sogn og Fjordane. Løyvet rettast av den grunn til Luster kommune.

#### **Lovgrunnlaget**

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfaldlova) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) dannar den juridiske ramma for Miljødirektoratet sitt vedtak i saka.

#### Naturmangfaldlova sitt formål (§ 1) lyder:

«Lovenes formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artene og deira genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene førekjem i levedyktige bestandar i sine naturlege områder. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel avvegast mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Ei slik avveging skal ikkje medføre at målet i § 5 fell vekk, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en anna måte eller i et annet tempo enn om naturmangfaldet hadde vore det einaste forholdet å vurdere, jf. prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i rovviltregionane.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i lovas §§ 8 til 12 leggast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg myndighet. Naturmangfaldlova §§ 8 til 10 og § 12 er omtalt seinare i vedtaket. § 11 blir ikkje vurdert som relevant for denne saken.

Det vises til naturmangfaldlova § 18 første ledd b), jf. rovviltforskrifta § 13, jf. §§ 1, 2 og 3, der det står:

#### Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

Kongen kan ved forskrift eller ved enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- innlandsfisk (...) b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)

*Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.*

Vidare set vi hit følgande frå rovviltforskrifta:

#### Rovviltforskriften § 1 (Formål):

*Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.*

*Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.*

#### Rovviltforskriften § 2 (Definisjoner)

(...)

d) *Ulvesone: Østfold, Oslo, Akershus med unntak av kommunene Hurdal, Eidsvoll, Nannestad, Ullensaker, Skedsmo og Gjerdrum, de deler som ligger vest for Glomma av kommunene Nes, Sørums og Fet, samt Nittedal øst for Nitelva, Hedmark med unntak av kommunene Nord-Odal, Stange, Hamar, Løten, Ringsaker, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga og Os, de deler som ligger vest for Glomma av kommunene Åsnes, Våler, Elverum, Åmot, Kongsvinger, Grue og Sør-Odal, samt de deler av Trysil kommune som ligger nord for en rett linje fra der Senna renner ut i Trysilelva til der kommunegrensen mellom Trysil og Engerdal gjør en vinkel ved Litlskorhøa.*

**Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):**

*I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. Det skal være 4-6 årlige ynglinger av ulv. 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesonen skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5.*

*Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.*

**Rovviltforskriften § 13 (Miljødirektoratets myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):**

*Miljødirektoratet kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6.(...)*

*For vedtak etter denne paragraf kan Miljødirektoratet i særlige tilfeller bestemme at fellingsoppdrag skal gjennomføres i regi av offentlig myndighet. Tilsvarende kan direktoratet eller den direktoratet bemyndiger som alternativ til felling iverksette særskilte tiltak for å skremme eller avskrikke bestemte individer av rovvilt fra uønsket adferd. (...)*

**Politiske og forvaltningsmessige rammevilkår:**

Det nasjonale bestandsmålet for ulv er 4-6 ynglinger av ulv i Norge, der 3 skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligg i Norge. Ynglinger utanfor ulvesona skal medrekna, og der ein del av reviret ligg i Sverige skal desse medrekna med ein faktor på 0,5. For meir informasjon viser vi til Inst. 330 S (2015-2016).

Direktoratet viser til Representantforslag 163 S (2010-2011), og Stortingets behandling av dette den 17. juni 2011 der det blei inngått eit nytt einstemmig rovviltforlik. Av rovviltforliket i 2011 går det frem i innleininga at norsk rovviltforvaltning framleis skal skje innanfor ramma av naturmangfaldlova og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettinga etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

**Kunnskapsgrunnlaget**

Rovdata har ansvar for formidling, drift og utvikling av Det nasjonale overvakingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandane til alle forvaltningsledd. Ulvebestanden overvakast ved å dokumentere tall på familiegrupper og

revirmarkerende par i Skandinavia, og i Norge reknast alle individ i familiegrupper og tall på ynglingar. Overvakainga blir utført i perioden 1. oktober til 31. mars.

Rovdata har 3. juni 2019 publisert endeleg bestandsstatus for ulv i Skandinavia for vinteren 2018/2019. Det er registrert i alt 40 familiegrupper av ulv i Skandinavia, derav 6 heilnorske og 6 familiegrupper i grenserevir. Det er vidare registrer 28 revirmarkerende par, derav 5 i Norge og 5 grenseoverskridande revir. Sett til det totale talet på familiegrupper og revirmarkerende par i Skandinavia er dette andre året med nedgang i tal registrerte familiegrupper og par.

Bestandsrapporten angir at det er registrert 5 heilnorske ynglingar og 6 ynglingar i grenserevir. Alle revir er registrert i norsk ulvesone. Det berekna talet ynglingar i Norge er 8 ynglingar inkludert grenserevir, noko som er over det nasjonalt fastsette bestandsmålet på 4-6 årlege ynglingar i Norge, derav minst 3 heilnorske ynglingar. Det blei registrert 10,5 ynglingar av ulv i Norge registreringssesongen 2017/2018.

I samsvar med gjeldande kunnskap om den samla belastninga ulvebestanden blir utsett for jf. naturmangfaldlova § 10, er det i perioden fra 1. juni 2019 til dags dato registrert 17 døde ulvar i Norge, derav ti er felt på lisensfelling, fire er felt på skadefelling, to er påkøyrt av bil, ein felt som nødverjerett og for den siste er dødsårsak ukjent.

Når det gjelder føre-var-prinsippet, jf. naturmangfaldlova § 9, er dette mest aktuelt i saker og situasjonar der ein ikkje har tilstrekkeleg kunnskap tilgjengeleg. Etter Miljødirektoratets syn er ikkje dette tilfelle i denne saken.

#### Regional forvaltningsplan for rovviltregion 1

Heile region 1 Vest-Norge er beiteprioritert område. Det er følgeleg ikkje mål om ynglande bestand av ulv i regionen.

#### Skadebildet i det aktuelle området

Det er påvist i alt 21 sau og lam dokumentert eller antatt drepe av ulv i Vestland fylke dei to siste beitesesongane. Fylkesmannen i Vestland har erstatta 159 sau/lam som drepen av ulv i fylket i 2018, og 199 sau/lam som drepen av ulv i 2019. Alle desse påviste og erstatta skadetilfella er med stort sannsyn tilknytt den same ulven som no er etablert i grenseområda mellom kommunane Fjaler, Hyllestad og Høyanger.

#### **Miljødirektoratets vurdering**

Miljødirektoratet legg til grunn at den nasjonalt fastsette ulvesona, som er vedtatt av Stortinget og fastsett i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 2 d, og implementering av dette i den regionale forvaltninga, har innarbeida dei faktorane som er nedfelt i naturmangfaldlova § 12. Dette inneberer at avgrensinga av forvaltningsområdet er gjort ut frå ei samla vurdering, og at løysinga som er vald forventast å gje det beste samfunnsmessige resultatet.

Det aktuelle området som ulven har slått seg ned i, og markera revir i, er langt utanfor den fastsette ulvesona og er i følge forvaltningsplanen for rovvilt i region 1, beiteprioritert område. Det har vore observasjonar og skadar av ulv i det aktuelle området dei to siste beitesesongane (2018 og 2019). Sporfunn gjort i vinter tilseier at den aktuelle ulven er ein einsleg stasjonær ulv.

Det er påvist skadar på sau i området både i 2018 og 2019. 385 sauar er erstatta som drepne av ulv i området. Etablering av ulv i det aktuelle området, utgjer eit konkret skadepotensial i forhold til sau på utmarksbeite kommande beitesesong.

Det er vedtatt lisensfelling av inntil 3 enkeltindivid av ulv, i region 1 denne sesongen. Gjenværande kvote er per i dag to ulvar. Eventuell felling av ulv som følge av dette vedtaket, skal belastast lisensfellingskvoten for ulv i region 1. Forholdet opp mot den pågående lisensfellinga, er drøfta med leiar i Rovviltnemnda i region 1 og Fylkesmannen i Vestland, forut for vårt vedtak. Vi konstatera at lisensfellinga av ulv ikkje har resultert i felling dei to siste vintrane. Og vi finn at det er grunnlag for å sette inn ekstra ressursar for å gjære eit nytt forsøk på å få felt den aktuelle ulven før kommande beitesesong.

Med bakgrunn i ei totalvurdering av situasjonen, finn direktoratet det no rett å gje eit skadefellingsløyve. Det føreligg ikkje noko anna tilfredsstillande løysning enn å innvilge eit fellingsløyve. Skadehistorikk og skadepotensiale for sau er gitt betydeleg vekt i vurderinga. Bestandssituasjon for ulv og geografisk differensiering nedfelt i forvaltningsplan for regionen er andre moment som direktoratet har vektlagt i si vurdering. Eit slikt uttak av ein ulv vurderast ikkje å være til skade for ulvebestandens overleving, eller å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for ulv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

## Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfaldlova) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet skadefellingsløyve for ein (1) ulv innanfor eit nærmare avgrensa område i Vestland fylke.

### Følgjande vilkår gjeld for skadefellingsløyvet:

1. Skadefellingsområdet er avgrensa til Hyllestad, Fjaler og Høyanger kommunar.
2. Skadefellingsløyvet er tildelt Luster kommune og blir administrert, rekneskapsført og rapportert av kommunen. Det regionale skadefellingslaget ved Stein Mortensbakke er ansvarleg for utføringa av fellingsforsøket.
3. Skadefellingsløyvet gjeld i tidsrommet 30. april 2020 til og med 9. mai 2020. Aktivt fellingsforsøk skal utførast berre når sjansane for å lukkast blir anset å være gode.
4. Luster kommune skal ha ei liste over deltakarane i fellingslaget, som blir overlevert til Fylkesmannen i Vestland. Det er eit krav at alle deltakara i laget oppfyller krava til **og innehar lisens for ulv for jaktåret 2020/2021**, jf. krava i forskrift om utøving av jakt, felling og fangst, §§ 13 og 14. Storviltprøven skal være bestått for jaktåret 2019/2020.
5. Det skal nyttast våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til felling på ulv, jf. forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.
6. Felling eller forsøk på felling skal straks meldast til Miljødirektoratet (tlf: 977 87 000) og Statens naturoppsyn (tlf: 480 94 364). Den som feller dyr skal framvise felt dyr for SNO for kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og skyttar skal kunne påvise fellingsstad (eller eventuell skotplass) etter oppmoding frå SNO.

7. Skadefellingsforsøk og felling i tråd med dette løyvet kan skje utan omsyn til grunneigarretten, jf. lov om jakt og fangst av vilt § 35. Fellingsleiar/kommunen kan vurdere om det er trøng for å be SNO om bistand i fellingsforsøket eller på anna vis vere til hjelp med sin kompetanse.

8. Felt dyr i medhald av dette løyvet er Viltfondet sin eide. Ingen kan difor på noko vis gjere seg nytte av felt dyr eller deler av dyr utan samtykke frå Miljødirektoratet.

9. Dersom ulv blir skadeskoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogleg. Skyttar pliktar å forvisse seg om dyr det er skote på er treft eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar utan opphald melde frå til Fylkesmannen, SNO og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjer vidare gjennomføring og avslutning av ettersøk.

10. Deltakarar i kommunale/interkommunale fellingslag kan etter rovviltforskifta § 9 a få godtgjering for den tida som blir nytta til aktivt fellingsforsøk. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltagarane i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som dei vil ha refundert.

Miljødirektoratet legg til grunn at fellingsforsøket blir gjennomført på ein effektiv og hensiktsmessig måte. Godtgjeringa er 1600 kroner per deltarar per døgn. Budsjetttramma for fellingsforsøket er sett til inntil kr 72 000,-. Dekking av feriepengar og arbeidsgivaravgift ved utbetalinga av godtgjeringa kjem i tillegg. Eventuelle påførte kostnader til køyring, telefon, bompengar osb. kjem i tillegg, til ei øvre grense opp til kr 20 000,- pr. fellingsforsøk (jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd). Eventuelle restmidlar frå oppdrag gitt 3. april 2020, kan også nyttast.

11. Luster kommune skal sende oversikt over utgifter knytt til fellingsforsøket til Fylkesmannen i Vestland, innan tre veker etter avslutta fellingsforsøk. Søknad om refusjon av utgiftene med godtgjering skal leverast til Fylkesmannen i Vestland, via elektronisk søknadssenter.

12. Alle medlemmar av fellingslaget som deltek i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og vere kjend med vilkåra for skadefellingsløyvet.

13. Fellingsleiar/kommunen bes ha dialog med SNO knytt til bistand ved bruk av ekvipasje med sporthund i fellingsforsøket eller på anna vis vere til hjelp med sin kompetanse.

14. Miljødirektoratet kan til ein kvar tid endre eit eller fleire av vilkåra, eller trekke tilbake fellingsløyvet.

**Klagerett**

Vedtaket kan klagast inn for Klima- og miljødepartementet (KLD) innan 3 veker, jf. forvaltningslova §§ 28 og 29. Eventuell klage bør grunngjenvært og skal sendast til Miljødirektoratet, som anten kan ta klagen heilt eller delvis til følge, eller sende saka vidare til Klima- og miljødepartementet for endeleg avgjerd.

Hilsen  
**Miljødirektoratet**

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent*

Susanne Hanssen  
fung. seksjonsleder

Kjell Vidar Seljevoll  
seniorrådgiver

Tenk miljø - vel digital postkasse frå e-Boks eller Digipost på [www.norge.no](http://www.norge.no).

**Kopi til:**

Rovviltnemnda i region 1	c/o Fylkesmannen i Vestland, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Høyanger kommune	Boks 159	6991	Høyanger
Fjaler kommune	Boks 54	6961	Dale I Sunnfjord
Hyllestad kommune	Hyllestad kommunehus	6957	Hyllestad
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Vest politidistrikt	Postboks 85	6901	FLORØ
Beitalaga i Fjaler, Hyllestad og Høyanger			